Dokument ten służy wyłącznie do celów dokumentacyjnych i instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego zawartość

►B

DECYZJA KOMISJI

z dnia 21 czerwca 2005 r.

w sprawie wprowadzania programów badań na obecność ptasiej grypy u drobiu i dzikiego ptactwa w Państwach Członkowskich

(notyfikowana jako dokument nr C(2005) 1827)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2005/464/WE)

(Dz.U. L 164 z 24.6.2005, str. 52)

zmieniona przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
►M1	Decyzja 2005/726/WE Komisji z dnia 17 października 2005 r.	L 273	21	19.10.2005

▼B

DECYZJA KOMISJI

z dnia 21 czerwca 2005 r.

w sprawie wprowadzania programów badań na obecność ptasiej grypy u drobiu i dzikiego ptactwa w Państwach Członkowskich

(notyfikowana jako dokument nr C(2005) 1827)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2005/464/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając decyzję Rady 90/424/EWG z dnia 26 czerwca 1990 r. w sprawie wydatków w dziedzinie weterynarii ([1]), w szczególności jej art. 20,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Decyzja 90/424/EWG ustanawia wkład finansowy Wspólnoty przeznaczony na podejmowanie środków technicznych i naukowych niezbędnych do udoskonalenia prawodawstwa wspólnotowego w dziedzinie weterynarii, a także do rozwoju edukacji i szkolenia w dziedzinie weterynarii.

(2) W sprawozdaniu z dnia 27 czerwca 2000 r. Komitet Naukowy ds. Zdrowia i Dobrostanu Zwierząt zalecił przeprowadzenie badań na obecność ptasiej grypy w stadach drobiu oraz u dzikiego ptactwa, w szczególności w celu określenia występowania zakażeń wirusem ptasiej grypy podtypu H5 i H7.

(3) Dyrektywa Rady 92/40/EWG z dnia 19 maja 1992 r. wprowadzająca wspólnotowe środki zwalczania influenzy drobiu ([2]) określa wspólnotowe środki kontroli stosowane w przypadku wystąpienia ptasiej grypy u drobiu. Jednakże nie ustanawia ona systematycznych badań tej choroby u drobiu i dzikiego ptactwa.

(4) Decyzje Komisji 2002/649/WE ([3]) i 2004/111/WE ([4]) zobowiązują zatem Państwa Członkowskie do przedłożenia Komisji programów nadzoru dotyczących ptasiej grypy.

(5) Decyzje Komisji 2002/673/WE ([5]) i 2004/630/WE ([6]) zatwierdziły przedłożone przez Państwa Członkowskie programy badań ptasiej grypy u drobiu i dzikiego ptactwa dla określonych w tych programach okresów.

(6) Podczas tych badań wykryto obecność różnych podtypów wirusów H5 i H7 ptasiej grypy w kilku Państwach Członkowskich. Mimo że powszechne występowanie wirusów ptasiej grypy można uznać za raczej niskie, istotne kontynuowanie i udoskonalanie jej nadzoru, co pozwoli lepiej zrozumieć epidemiologię wirusów grypy ptaków o niskiej zjadliwości i zapobiec niekontrolowanej cyrkulacji wirusów w populacji drobiu. Wyniki badań przeprowadzonych w Państwach Członkowskich okazały się bardzo przydatne w monitorowaniu obecności podtypów wirusa ptasiej grypy, które mogłyby stanowić znaczące ryzyko, jeżeli mutowałyby w bardziej zjadliwą odmianę. Biorąc pod uwagę uzyskane wyniki oraz obecną sytuację związaną z

([1]) Dz.U. L 224 z 18.8.1990, str. 19. Decyzja ostatnio zmieniona dyrektywą 2003/99/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 325 z 12.12.2003, str. 31).
([2]) Dz.U. L 167 z 22.6.1992, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 806/2003 (Dz.U. L 122 z 16.5.2003, str. 1).
([3]) Dz.U. L 213 z 9.8.2002, str. 38.
([4]) Dz.U. L 32 z 5.2.2004, str. 20. Decyzja zmieniona decyzją 2004/615/WE (Dz.U. L 278 z 27.8.2004, str. 59).
([5]) Dz.U. L 228 z 24.8.2002, str. 27. Decyzja zmieniona decyzją 2003/21/WE (Dz.U. L 8 z 14.1.2003, str. 37).
([6]) Dz.U. L 287 z 8.9.2004, str. 7. Decyzja zmieniona decyzją 2004/679/WE (Dz.U. L 310 z 7.10.2004, str. 75).

▼B

chorobą we Wspólnocie, właściwe jest zwiększenie całkowitej kwoty wkładu Wspólnoty w celu zapewnienia zwiększonego nadzoru.

(7) Państwa Członkowskie powinny zatem przedłożyć Komisji do zatwierdzenia programy badań na obecność ptasiej grypy, tak aby przyznana mogła zostać pomoc finansowa Wspólnoty.

(8) Środki przewidziane w niniejszej decyzji są zgodne z opinią Stałego Komitetu ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Państwa Członkowskie przedkładają w terminie do dnia ►**M1** 13 września 2005 r. ◄ do zatwierdzenia przez Komisję programy przeprowadzania badań na obecność ptasiej grypy u drobiu i dzikiego ptactwa zgodnie z Załącznikiem.

Artykuł 2

Wkład finansowy Wspólnoty w odniesieniu do środków określonych w art. 1 wynosi 50 % kosztów poniesionych w Państwach Członkowskich, przy maksymalnej całkowitej kwocie 1 200 000 euro dla wszystkich Państw Członkowskich.

Artykuł 3

Maksymalne kwoty kosztów poniesionych na badania, które mają zostać zwrócone, nie przekraczają:

a) test ELISA:	1 euro za każdy test;
b) test immunodyfuzji w żelu agarowym:	0,6 euro za każdy test;
c) test zahamowania hemaglutynacji (HI) na obecność H5/H7:	4 euro za każdy test;
d) test izolacji wirusa:	30 euro za każdy test;

▼M1

e) test PCR:	10 EUR za każdy test.

▼B

Artykuł 4

Niniejsza decyzja skierowana jest do Państw Członkowskich.

▼B

ZAŁĄCZNIK

Programy nadzoru dotyczące obecności ptasiej grypy u drobiu i dzikiego ptactwa w Państwach Członkowskich w latach 2005 i 2006

A. CELE

1. Ocena występowania zakażeń wirusem ptasiej grypy podtypu H5 i H7 u różnych gatunków drobiu poprzez powtórzenie poprzednich regularnych badań kontrolnych ustanowionych w decyzjach 2004/111/WE i 2004/630/WE w zmodyfikowanej i bardziej ukierunkowanej formie.

2. Kontynuacja nadzoru dotyczącego obecności ptasiej grypy u ptactwa dzikiego na zasadzie dobrowolności. Wyniki takiego nadzoru powinny dodatkowo dostarczyć cennych informacji dla systemu wczesnego ostrzegania o szczepach, które mogłyby przejść z dzikiego ptactwa na stada drobiu.

3. Wzbogacenie wiedzy na temat zagrożenia ptasią grypą, jakie stanowią dzikie gatunki dla zdrowia zwierząt.

4. Wspieranie łączenia i integracji sieci osób oraz sieci weterynaryjnych na rzecz nadzoru dotyczącego grypy.

B. OGÓLNE WYMOGI I KRYTERIA W ZAKRESIE BADAŃ DROBIU

1. Pobieranie próbek dla każdej kategorii drobiu obejmuje okres odpowiadający odnośnym okresom produkcyjnym. Na przykład w wielu Państwach Członkowskich masowy ubój drobiu (w szczególności indyków i gęsi) ma miejsce w okresie świąt Bożego Narodzenia. Pobieranie próbek nie trwa dłużej niż do dnia 31 stycznia 2006 r.

2. Termin składania ostatecznych wyników badań upływa dnia 31 marca 2006 r.

3. Badanie próbek odbywa się w krajowych laboratoriach ds. ptasiej grypy (KL) w Państwach Członkowskich bądź w innych laboratoriach upoważnionych przez właściwe władze i pozostających pod kontrolą KL.

4. Wszelkie wyniki badań (zarówno serologicznych, jak i wirusologicznych) przesyłane są do laboratorium referencyjnego Wspólnoty (LRW) w celu sporządzenia zestawień. Należy zapewnić należyty przepływ informacji. LRW zapewnia wsparcie techniczne i przechowuje zwiększone zapasy odczynników diagnostycznych. W celu zapewnienia jednolitości, LRW dostarcza do KL antygeny do wykorzystania w badaniach.

5. Wszystkie izolaty wirusa ptasiej grypy są przekazywane do LRW zgodnie z prawodawstwem wspólnotowym. Wirusy podtypu H5/H7 zostają niezwłocznie przesłane i poddane standardowym badaniom charakterystyk (sekwencjonowanie nukleotydów/IVPI) zgodnie z dyrektywą 92/40/EWG. Ponadto LRW wymaga przesyłania próbek o nieznanym stężeniu analitu pobranych od ptaków z rzędu blaszkodziobych z wynikiem pozytywnym na obecność H5 lub H7 w celu stworzenia banku danych i ułatwienia rozwoju badań w przyszłości.

6. Wszystkie wyniki pozytywne są wstecznie poddane badaniu w gospodarstwie, a wnioski z badania są przedstawiane Komisji i LRW.

7. LRW dostarcza szczegółowe protokoły, które należy załączyć do materiałów przesyłanych do LRW, jak również tabele zgłoszeniowe do gromadzenia danych z badań. W tabelach tych są wskazane metody badań stosowane przez laboratorium. Dostarczone tabele służą do przedkładania wyników w formie pojedynczego dokumentu.

8. Próbki krwi do badań serologicznych pobierane są od wszystkich gatunków drobiu, łącznie z tymi hodowanymi na wolnym wybiegu, przynajmniej od 5 do 10 ptaków (oprócz kaczek, gęsi i przepiórek) z każdego gospodarstwa, oraz z różnych kurników, jeżeli jest ich więcej niż jeden w danym gospodarstwie.

9. Pobieranie próbek jest rozłożone na obszarze całego Państwa Członkowskiego tak, by próbki można było uznać za reprezentatywne dla całego Państwa Członkowskiego, biorąc pod uwagę:

   a) liczbę gospodarstw, z których pobierane są próbki (oprócz kaczek, gęsi i indyków); liczba ta jest określona w taki sposób, aby zapewnić wyłonienie przynajmniej jednego zakażonego gospodarstwa, jeżeli odsetek ich występowania wynosi co najmniej 5 %, przy 95 % przedziale pewności (patrz: tabela 1); oraz

▼B

b) liczba ptaków, od których pobierane są próbki w każdym gospodarstwie, jest określona w taki sposób, aby zapewnić 95 % prawdopodobieństwo wyłonienia co najmniej jednego zakażonego ptaka, jeżeli odsetek występowania seropozytywnych ptaktów wynosi ≥ 30 %.

10. System pobierania próbek uwzględnia również:

a) rodzaje produkcji i specyficzne dla nich zagrożenia są ukierunkowane na chów na wolnym wybiegu i hodowlę przyzagrodową z uwzględnieniem innych czynników, takich jak warstwy wielowiekowe, wykorzystanie wód powierzchniowych, stosunkowo dłuższy okres życia, obecność więcej niż jednego gatunku w gospodarstwie lub inne ważne czynniki;

b) liczba gospodarstw zajmujących się hodowlą indyków, kaczek i gęsi, z których zostaną pobrane próbki, jest określona tak, by zapewnić wyłonienie co najmniej jednego zakażonego gospodarstwa, jeżeli odsetek ich występowania wynosi co najmniej 5 % przy 99 % przedziale pewności (patrz: tabela 2);

c) jeżeli w Państwie Członkowskim znajduje się znaczna liczba gospodarstw zajmujących się hodowlą ptaków bezgrzebieniowych i przepiórek, są one włączone do programu. W odniesieniu do przepiórek badaniu poddawane są jedynie dorosłe zwierzęta reprodukcyjne (lub nioski);

d) okres pobierania próbek jest zgodny z produkcją sezonową. Jednakże w stosownych przypadkach pobieranie próbek może być dostosowane do innych określonych na poziomie lokalnym okresów, w których obecność innych żywicieli drobiowych w danym gospodarstwie mogłaby stwarzać wyższe ryzyko wprowadzenia choroby;

e) Państwa Członkowskie, które muszą pobierać próbki do badań pod kątem rzekomego pomoru drobiu celem utrzymania statusu kraju nieobjętego szczepieniem przeciwko rzekomemu pomorowi drobiu zgodnie z decyzją 94/327/WE ([1]), mogą wykorzystać te próbki pobrane ze stad hodowlanych dla potrzeb nadzoru pod kątem przeciwciał H5/H7.

Tabela 1

Liczba gospodarstw, z których pobrane zostaną próbki dla każdej kategorii drobiu (oprócz gospodarstw zajmujących się hodowlą indyków, kaczek i gęsi)

Liczba gospodarstw dla każdej kategorii drobiu w każdym Państwie Członkowskim	Liczba gospodarstw, z których pobrane zostaną próbki
Do 34	Wszystkie
35–50	35
51–80	42
81–250	53
> 250	60

Tabela 2

Liczba gospodarstw zajmujących się hodowlą indyków, kaczek i gęsi, z których pobrane zostaną próbki

Liczba gospodarstw w każdym Państwie Członkowskim	Liczba gospodarstw, z których pobrane zostaną próbki
Do 46	Wszystkie
47–60	47
61–100	59
101–350	80
> 350	90

([1]) Dz.U. L 146 z 11.6.1994, str. 17.

▼B

C. SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA W ZAKRESIE WYKRYWANIA ZAKAŻEŃ PODTYPAMI H5 I H7 WIRUSA PTASIEJ GRYPY U KACZEK, GĘSI I PRZEPIÓREK

1. Próbki krwi do badań serologicznych są w miarę możliwości pobierane od ptaków trzymanych na zewnątrz na polach.

2. Z każdego wybranego gospodarstwa do badań serologicznych pobieranych jest 40–50 próbek krwi.

▼M1

D. BADANIE DZIKIEGO PTACTWA POD KĄTEM PTASIEJ GRYPY

W Państwach Członkowskich, w których nadzór dotyczyć będzie również dzikiego ptactwa, należy przestrzegać następujących wytycznych.

D.1. *Opracowanie i realizacja badania*

1. Niezbędna jest współpraca z instytucjami zajmującymi się ochroną/obserwacją ptaków i stacjami obrączkowania. Pobieranie próbek jest w stosownych przypadkach przeprowadzane przez personel tych grup/stacji lub przez myśliwych.

2. Czynny nadzór nad żywymi lub upolowanymi ptakami skupia się na:

   a) populacji gatunków dzikiego ptactwa stanowiących wysokie ryzyko, które można stwierdzić na podstawie:

      i) pierwotnych i wędrownych tras przelotu;

      ii) liczby osobników dzikiego ptactwa we Wspólnocie; oraz

      iii) potencjalnego kontaktu z drobiem domowym.

   b) określeniu miejsc zagrożonych na podstawie:

      i) miejsc mieszania się dużej liczby ptaków migrujących z różnych gatunków, w szczególności z gatunków wymienionych w części F;

      ii) sąsiedztwa gospodarstw drobiu domowego; oraz

      iii) lokalizacji na trasach przelotów wędrownych.

   Pobieranie próbek musi uwzględniać sezonowość obrazów wędrówek, które mogą się różnić między Państwami Członkowskimi oraz gatunki ptaków wymienione w załączniku F.

3. Bierny nadzór nad padłym dzikim ptactwem skupia się przede wszystkim na nadmiernej śmiertelności lub istotnych ogniskach choroby:

   a) wśród gatunków dzikiego ptactwa wymienionych w części F lub innego żywego ptactwa mającego z nimi kontakt; oraz

   b) w miejscach, o których mowa w pkt 2 lit. b) ppkt i).

   Śmiertelność wielu gatunków w tym samym miejscu jest dodatkowym czynnikiem do uwzględnienia.

D.2. *Procedury pobierania próbek*

1. Do badań wirusologicznych pobiera się wymazy ze steków. Oprócz pierwszorocznych ptaków na jesieni, największe szanse powodzenia mogą stwarzać gatunki nosicieli o wysokiej podatności i zwiększonym kontakcie z drobiem (takie jak kaczki krzyżówki).

2. Poza wymazami ze steków i kału, powinno się również pobierać próbki tkanek (mózgu, serca, płuc, nerek i jelit) dzikich ptaków padłych lub zastrzelonych w celu wyodrębnienia wirusa i wykrycia molekularnego (PCR). Badania technikami molekularnymi przeprowadzane są w laboratoriach mogących zapewnić jakość i stosujących metody zatwierdzone przez CRL w odniesieniu do ptasiej grypy.

3. Próbki pobiera się od różnych gatunków ptaków żyjących na wolności. Próbki pobiera się głównie od ptactwa wodnego i brzegowego.

4. Wymazy zawierające odchody lub starannie zebrane świeże odchody pobiera się od dzikich ptaków usidlonych, złowionych lub znalezionych wkrótce po padnięciu.

▼M1

5. Zezwala się na pobranie z tego samego miejsca i w tym samym czasie do 5 próbek od tego samego gatunku. Należy zwrócić szczególną uwagę na przechowywanie i transport próbek. Jeżeli niemożliwe jest zagwarantowanie szybkiego przewiezienia do laboratorium w ciągu 48 godzin (środkiem transportu zapewniającym temperaturę 4 °C), próbki przechowuje się, a następnie przewozi w suchym lodzie w temperaturze – 70 °C.

▼B

E. BADANIA LABORATORYJNE

Badania laboratoryjne przeprowadza się zgodnie z procedurami diagnostycznymi mającymi na celu potwierdzenie choroby oraz diagnostykę różnicową ptasiej grypy określonymi w załączniku III do dyrektywy 92/40/EWG (łącznie z badaniem serum z kaczek i gęsi poprzez test zahamowania hemaglutynacji (HI)). Jeżeli jednak przewidywane są badania laboratoryjne nie określone w dyrektywie 92/40/EWG ani nie opisane w Podręczniku norm testów diagnostycznych i szczepionek Międzynarodowego Biura Epizootii (OIE), wówczas Państwa Członkowskie, przedkładając swój program do zatwierdzenia przez Komisję, dostarczają do LRW niezbędne dane potwierdzające. Wszystkie pozytywne wyniki serologiczne są potwierdzane przez laboratoria krajowe ds. ptasiej grypy metodą zahamowania hemaglutynacji z użyciem wyznaczonych szczepów dostarczonych przez laboratorium referencyjne Wspólnoty:

H5 a) wstępne badanie z użyciem szczepu Duck/Denmark/64650/03 (H5N7);

b) badanie wszystkich próbek pozytywnych za pomocą Ostrich/Denmark/72420/96 (H5N2) celem wyeliminowania reagującego antyciała N7;

H7 a) wstępne badanie z użyciem szczepu Turkey/England/647/77 (H7N7);

b) badanie wszystkich próbek pozytywnych za pomocą African Starling/983/79 (H7N1) celem wyeliminowania reagującego antyciała N7.

▼M1

F. WYKAZ GATUNKÓW DZIKIEGO PTACTWA STANOWIĄCYCH ZWIĘKSZONE RYZYKO W ODNIESIENIU DO PTASIEJ GRYPY ([1])

	Nazwa łacińska	Nazwa w języku angielskim	Nazwa w języku polskim
1.	*Anser albifrons*	White-fronted Goose	gęś białoczelna
2.	*Anser fabalis*	Bean Goose	gęś zbożowa
3.	*Anas platyrhynchos*	Mallard	krzyżówka (kaczka)
4.	*Anas strepera*	Gadwal	krakwa (kaczka)
5.	*Anas acuta*	Northern Pintail	różeniec (kaczka)
6.	*Anas clypeata*	Northern Shoveler	płaskonos (kaczka)
7.	*Anas Penelope*	Eurasian Wigeon	świstun (kaczka)
8.	*Anas crecca*	Common Teal	cyraneczka (kaczka)
9.	*Anas querquedula*	Garganay	cyranka (kaczka)
10.	*Aythya ferina*	Common Pochard	głowienka (kaczka)

([1]) Wszystkie gatunki dzikiego ptactwa występujące w środowisku naturalnym we Wspólnocie, włącznie z gatunkami wymienionymi w tabeli w tej części, są objęte ochroną na podstawie dyrektywy 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikiego ptactwa. Dlatego przy nadzorowaniu ptasiej grypy należy wziąć pod uwagę wszystkie wymagania wymienionej dyrektywy.

▼**M1**

	Nazwa łacińska	Nazwa w języku angielskim	Nazwa w języku polskim
11.	*Aythya fuligula*	Tufted Duck	czernica (kaczka)
12.	*Vanellus vanellus*	Northern Lapwing	czajka
13.	*Philomachus pugnax*	Ruff	batalion
14.	*Larus ribibundus*	Black-headed Gull	(mewa) śmieszka
15.	*Larus canus*	Common Gull	mewa pospolita